

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

01.05.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 1 трав. З 1 травня в Україні стартує місяць обізнаності про ментальне здоров'я. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 квіт. Точицький про виступ російської співачки на фоні зруйнованого міста: це і є суть російської культури. – Інф.; NV. – 2025. – 30 квіт. Мінкульт звернеться до СБУ через виступ російської співачки Валерії на фоні зруйнованих будівель – Точицький. – Інф.; Путіністка Валерія заспівала на фоні зруйнованих будівель: МКСК проситиме СБУ встановити місце зйомки. – Інф.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 1 трав. Мовний омбудсмен рекомендує Раді ухвалити закон про застосування української жестової мови. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 1 трав. Мовний омбудсмен рекомендує Кабміну підготувати зміни до Виборчого кодексу щодо підтвердження володіння українською мовою кандидатами. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 квіт. Креміль зацікавлений продовжувати обіймати посаду мовного омбудсмена, але з ним такі консультації не ведуть. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. Київський і Херсонський театри показали другу спільну виставу. – Інф.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 квіт. Наживо. «Музичні і «не музичні» вібрації»: унікальний медіазахід разом з НАОНІ. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Києві відбудеться національний форум-діалог «Українська музична індустрія: слухай, захищай своє». – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 квіт. «Виставка сімох» у Музеї діаспори: мистецтво як віддзеркалення сучасного світу. – Асадчева Т.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Львові відбувся спецпоказ англomовної версії стрічки «Будинок «Слово». Нескінчений роман». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Ліверпулі покажуть український історичний фільм «Стрий. Легенда». – Інф.

Література

Village Україна. – 2025. – 30 квіт. Megogo Books запустила міжнародну доставку книжок у 95 міст Європи. – Головань Д.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. В Україні презентують досвід польських музеїв у сфері сучасної історичної освіти. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Запоріжжі показали знайдені на узбережжі Дніпра срібні монети IX–X століть. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2025. – 30 квіт. Оцифровано архіви розтрошеного росіянами Будинку письменників у Києві. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Житомирі презентували культурну спадщину Андрушівської громади. – Інф.

Village Україна. – 2025. – 30 квіт. Фундаменти садиби Маліна розбирають. Цеглу пакують у мішки. – Головань Д.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Польщі відкрили нову «Українську книжкову полицю». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 1 трав. З 1 травня в Україні стартує місяць обізнаності про ментальне здоров'я. – Інф.

Міжнародне дослідження в 11 країнах світу підтвердило, що збереження ментального здоров'я належить до топової п'ятірки викликів сьогодення. Перша леді зазначила Олена Зеленська, що 1 травня разом із глобальною платформою Саміту перших леді та джентльменів і Всеукраїнською програмою ментального здоров'я «Ти як?» приєднується до місяця обізнаності про ментальне здоров'я. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3987939-z-1-travna-v-ukraini-startue-misac-obiznanosti-pro-mentalne-zdorova.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 квіт. Точицький про виступ російської співачки на фоні зруйнованого міста: це і є суть російської культури. – Інф.; NV. – 2025. – 30 квіт. Мінкульт звернеться до СБУ через виступ російської співачки Валерії на фоні зруйнованих будівель – Точицький. – Інф.; Путіністка Валерія заспівала на фоні зруйнованих будівель: МКСК проситиме СБУ встановити місце зйомки. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький заявляє, що відомство звернулося до СБУ з приводу встановлення місця запису виступу російської співачки Валерії та подальшого відкриття провадження у разі порушення режиму санкцій, яким їй заборонено в'їзд до України. «Це відео – найкраще пояснення, чому санкції до діячів російської культури – це наш національний безпековий інтерес. І чому радянська культурна спадщина має бути декомунізована, тобто заборонена... Хвалити свою батьківщину на тлі зруйнованого міста, можливо, внаслідок воєнних злочинів – це і є російська культура», – написав Микола Точицький в мережі Facebook, коментуючи відео, на якому російська співачка Валерія виконує пісню «С чего начинается родина» на фоні зруйнованого військовими діями міста. Він зазначив, що це відео – концентрований зміст, сенс і етика російської культури сьогодні, 50 років і навіть 300 років тому. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1068096.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/putinistka-valeriya-zaspivala-na-rujinah-zruynovanih-budinkiv-mksk-zvernetsya-do-sbu-50510563.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987899-putinistka-valeria-zaspivala-na-foni-zruynovanih-budivel-mksk-prositime-sbu-vstanoviti-misce-zjomki.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 1 трав. Мовний омбудсмен рекомендує Раді ухвалити закон про застосування української жестової мови. – Інф.

Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень рекомендує Верховній Раді України забезпечити перейменування 269 населених пунктів і

ухвалити закон про застосування української жестової мови. З повним Річним звітом «Про стан дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у 2024 році» можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1068257.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 1 трав. Мовний омбудсмен рекомендує Кабміну підготувати зміни до Виборчого кодексу щодо підтвердження володіння українською мовою кандидатами. – Інф.

Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень рекомендує Кабінету Міністрів України підготувати в 2025 році й подати на розгляд Верховної Ради України проєкт закону щодо внесення змін до Виборчого кодексу та Закону «Про всеукраїнський референдум» щодо підтвердження володіння українською мовою претендентами на виборчі посади. З повним Річним звітом «Про стан дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у 2024 році» можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1068229.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 30 квіт. Кремень зацікавлений продовжувати обіймати посаду мовного омбудсмена, але з ним такі консультації не ведуть. – Інф.

Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень заявляє, що з ним не проводили консультації щодо можливого повторного призначення на посаду мовного омбудсмена. «Жодної консультації, пропозиції та, тим паче, вмовлянь», – сказав Тарас Кремень в коментарі агентству «Інтерфакс-Україна», відповідаючи на запитання, чи зверталися до нього профільні відомства з пропозицією продовжити обіймати посаду на наступну каденцію. На уточнююче запитання він відповів, що був би зацікавлений в продовженні роботи на посаді мовного омбудсмена. Крім того, на його думку, жоден із сьогоднішніх кандидатів (Ірина Коваль-Фучило, Олена Івановська і Павло Полянський. – ІФ-У) не відповідає критеріям, щоб обійняти посаду уповноваженого: відсутній досвід правозахисту і досвід захисту державної мови. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1068025.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. Київський і Херсонський театри показали другу спільну виставу. – Інф.

У столиці відбулася друга спільна прем'єра Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру імені Миколи Куліша та Київського академічного театру «Колесо». Виставу режисера Сергія Павлюка «Андріївський узвіз. Ліхтар. П'єро» за його п'єсою «Монолог актриси» представили 29 квітня. Херсонський театр імені Миколи Куліша через повномасштабну війну не має змоги працювати у звичному режимі, хоча

робота не припиняється. Одним із нових форматів стали спільні постановки із Київським академічним театром «Колесо». Рік тому херсонський і київський театри показали прем'єру камерної вистави «Надвечір'я з рок-н-ролом» за однойменною п'єсою Михайла Хейфеца. Історію про приховану самотність немолодих людей грають акторка херсонського театру – заслужена артистка України Олександра Тарновська та виконавець столичного театру В'ячеслав Шеховцов. Цей акторський дует представив і нинішню прем'єру. Авторка ідеї створення вистави – народна артистка України Ірина Кліщевська, директорка – художній керівник Київського академічного театру «Колесо». У команді постановників працювали херсонці: режисер-постановник – заслужений діяч мистецтв України Сергій Павлюк, художниця з костюмів – заслужена художниця України Ольга Гоноболіна та авторка віршів Тетяна Коломоєць. Сценографія – киянина Олега Пустовіта. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987653-kiivskij-i-hersonskij-teatri-pokazali-drugu-spilnu-vistavu.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2025. – 30 квіт. Наживо. «Музичні і «не музичні» вібрації»: унікальний медіазахід разом з НАОНІ. – Інф.

30 квітня у пресцентрі Київінформ проходить медіазахід: презентація книги «Музичні і «не музичні» вібрації» та виступ FOLK FUSION JAZZ BAND. Детальну інформацію про нову книгу, яка безпосередньо пов'язана з історією Національного академічного оркестру народних інструментів України (НАОНІ), розкажуть учасники презентації: Віктор Гуцал – автор книги «Музичні і «не музичні» вібрації», художній керівник і головний диригент НАОНІ; Сергій Анжияк – директор Департаменту культури КМДА; Ігор Кручик – поет, публіцист, перекладач, критик; Юрій Курач – генеральний директор – художній керівник Національної заслуженої капели бандуристів України та ін. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111742/>

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Києві відбудеться національний форум-діалог «Українська музична індустрія: слухай, захищай своє». – Інф.

1 травня в Києві вперше з початку широкомасштабного вторгнення росіян відбудеться одноденний національний форум-діалог «Українська музична індустрія: слухай, захищай своє», який збере авторів та виконавців, очільників профільних урядових інституцій, галузевих стейкхолдерів та експертів. Національний форум-діалог «Українська музична індустрія: слухай, захищай своє» відбудеться під патронатом Офісу Президента. Захід пройде у межах World IP Day 2025, який Всесвітня організація інтелектуальної власності присвятила музиці «IP and music: Feel the beat of IP». Метою заходу є не лише обмінятися думками та запитаннями, а й почати діяти спільно заради розбудови української музичної індустрії та її захисту від впливу агресивної культурної та інформаційної політики Росії. Як зауважили у МКСК, на форум-діалог запрошені, зокрема, заступниця керівника Офісу Президента Олена Ковальська,

перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Галина Григоренко, заступник міністра економіки Віталій Кіндратів, директорка Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) Олена Орлюк, заступник директора УКРНОІВІ Владислав Білоцький, заступниця директора УКРНОІВІ Любов Майданик, представники «Культурного десанту», галузеві стейкхолдери та експерти. Також серед учасників заходу – музиканти, композитори, представники музичної індустрії. Під час форуму-діалогу заплановано панельні обговорення: Музична індустрія України: стан справ, виклики, стратегія. Презентація дослідження «Форсайт музичної індустрії України 2035»; Роялті як драйвер індустрії. Спецфокус – функціонування організацій колективного управління авторськими та суміжними правами в Україні; Питання монетизації музичного продукту – як отримувати дохід та захищати права; Як протистояти російській музичній експансії. Проблеми та рішення. Як зауважили в МКСК, висновки панельних дискусій стануть визначальними для законотворчої та загальнонаціональної роботи парламенту, уряду та кожного представника музичної індустрії. Окрім цього, на учасників очікує відкрита дискусія про поточний стан визначальних складових музичної індустрії України – від критичного погляду на основні джерела доходу автора та артиста в Україні, реалій системи роялті та викликів сфери колективного управління до поточних методів захисту вітчизняної музики від російської апропріації. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987492-u-kievi-vidbudetsa-nacionalnij-forumdialog-ukrainska-muzicna-industria-sluhaj-zahisaj-svoe.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 30 квіт. «Виставка сімох» у Музеї діаспори: мистецтво як віддзеркалення сучасного світу. – Асадчева Т.

У Музеї Української діаспори триває експозиція «Виставка сімох», де представлено твори сучасних митців, що працюють у різних жанрах і техніках. Учасники мистецького колективу «U-233» досліджують мистецтво як спосіб переосмислення реальності, створюючи роботи з використанням фотографії, колажу, інсталяції та графіки. Колектив «U-233» заснований у 2023 році, а його назва символізує площу України – 233 тис. квадратних миль. У рамках виставки представлено роботи Альони Коні, Влада Гринька, Ірини Семко, Катерини Гринько, Олени Зубач та ін. Кураторка виставки – Наталя Гресько. «Виставка сімох» триватиме до 18 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111829/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Львові відбувся спецпоказ англомовної версії стрічки «Будинок «Слово». Нескінчений роман». – Інф.

В Українському католицькому університеті у Львові відбувся спеціальний показ англомовної версії стрічки режисера Тараса Томенка «Будинок «Слово». Нескінчений роман» та дискусія за участі посла Канади в Україні Наталки Цмоць. Захід проходив у межах міжнародної ініціативи

«Remember the past – fight for the future». В панельному обговоренні разом із викладачами та студентами взяли участь посол Канади, продюсери фільму Олег Щербина і Ростислав Мартинюк, а також виконавець ролі Олесе Курбаса актор Станіслав Сукненко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987750-u-lvovi-vidbuvsaspecpokaz-anglomovnoi-versii-stricki-budinok-slovo-neskincenij-roman.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Ліверпулі покажуть український історичний фільм «Стрий. Легенда». – Інф.

В Ukraine Welcome Centre у Ліверпулі (Велика Британія) 11 травня відбудеться благодійний показ історичного фільму «Стрий. Легенда». Захід пройде в межах Європейського фестивалю та всеукраїнської програми Офісу Президента «Кіно заради Перемоги». Перед показом відбудеться зустріч з автором стрічки Юрієм Комарницьким. Глядачі зможуть поспілкуватися з режисером. Кошти, зібрані під час показу, буде спрямовано до БФ «Рідня» на підтримку внутрішньо переміщених осіб в Україні. Серед партнерів події – Ukraine Welcome Centre, Liverpool European Festival, Держкіно, Асоціація «Дивись українське!», Львівська ОДА та ін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3987647-u-liverpuli-pokazut-istoricnij-film-strij-legenda-na-pidtrimku-vpo-v-ukraini.html>

Література

Village Україна. – 2025. – 30 квіт. Megogo Books запустила міжнародну доставку книжок у 95 міст Європи. – Головань Д.

Онлайн-книгарня Megogo Books розпочала доставляти книжки за кордон до 15 країн Європи. Серед них – Велика Британія, Естонія, Іспанія, Італія, Латвія, Литва, Молдова, Нідерланди, Німеччина, Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина, Франція і Чехія. Міжнародну логістику забезпечує «Нова пошта», яка вже співпрацює з Megogo Books на внутрішньому ринку. Іноземні покупці мають доступ до всього каталогу – понад 16 тисяч книжок від 200+ видавництв. У компанії зазначають, що спочатку орієнтуються на країни з великою кількістю українців. Проте в майбутньому не виключають розширення географії доставки. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362299-megogo-books-nbsp-zapustila-mizhnarodnu-dostavku-knizhok-u-15-krayin-evropi>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. В Україні презентують досвід польських музеїв у сфері сучасної історичної освіти. – Інф.

В Україні 7 травня відбудеться онлайн-майстер-клас «Історія наживо: сучасна освіта в музеях», учасники якого дізнаються надихаючі приклади з польських музеїв. Захід для музейників організовує фундація OBMiN у співпраці з Фундацією польсько-німецької співпраці та Міністерством культури та стратегічних комунікацій України. У повідомленні МКСК зазначається, що сучасна історична освіта в музеях виходить за межі шкільної програми. Під час

презентації йтиметься про те, як сучасні дидактичні методи можуть пробуджувати інтерес до історії, зміцнювати зв'язок із культурною спадщиною та заохочувати критичне мислення й розвивати креативність. Учасники заходу розглянуть можливості та виклики музейної історичної освіти, а також дізнаються надихаючі приклади з польських музеїв. Майстер-клас проведе історикиня мистецтва, експертка з музейної педагогіки, директорка Музею Марії Склодовської-Кюрі у Варшаві Барбара Големб'ювська. Під час зустрічі буде забезпечено синхронний переклад українською мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987822-v-ukraini-prezentuut-dosvid-polskih-muzeiv-u-sferi-sucasnoi-istoricnoi-osviti.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Запоріжжі показали знайдені на узбережжі Дніпра срібні монети IX–X століть. – Інф.

В історико-культурному комплексі «Запорозька Січ» показали срібні монети типу дирхеми періоду Середньовіччя. Їх знайшли у 2024 році після падіння рівня води у Дніпрі, яке сталося внаслідок підриву російськими окупантами Каховської ГЕС. Старший адміністратор відділу музейних комунікацій Національного заповідника «Хортиця» Микола Свидрань зазначив, що для заповідника це знахідка унікальна і підкреслює жвавість торгових шляхів, які проходили через цей регіон у період Русі. Науковці говорять, що це вперше, коли арабські монети були знайдені у Запоріжжі. На монетах є напис арабською мовою. Це монети типу дирхеми періоду Середньовіччя, належать династії Саманідів, яка створила Саманідську державу в Середній Азії, що існувала впродовж 819–999 років, після розпаду арабського халіфату. Реставратор Андрій Денисенко зазначив, що він разом з колегою працювали над реставрацією монет упродовж двох місяців. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987880-u-zaporizzi-pokazali-znajdeni-na-uzberezzi-dnipra-sribni-moneti-ihh-stolit.html>

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2025. – 30 квіт. Оцифровано архіви розтрощеного росіянами Будинку письменників у Києві. – Інф.

У Києві завершили зацифрування важливих архівних документів про будівлю Національної спілки письменників України на вулиці Банковій, яка була пошкоджена внаслідок атаки російськими дронами 1 січня 2025 року. Про це повідомив директор Департаменту комунальної власності міста Києва Андрій Гудзь. Особливу цінність серед зацифрованих матеріалів мають креслення фасаду будівлі, датовані 1898 роком. Ці історичні документи стануть основою для розробки проєктів реставрації та допоможуть повернути споруді її первісний вигляд, зберігаючи архітектурну автентичність. Зацифрування архівів допоможе зберегти важливі документи, особливо під час війни. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189168/>

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Житомирі презентували культурну

спадщину Андрушівської громади. – Інф.

У Житомирі в межах культурно-мистецького проєкту «Культурне коло: світ традицій та обрядовості Полісся» представили культурну спадщину Андрушівської міської територіальної громади, серед якої, зокрема, обрядова страва «крупки» та експонати Музею українського рушника. Про це розповіла начальниця відділу культури та туризму Андрушівської міської ради Наталія Рудницька. Докладно про перебіг події:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987748-u-zitomiri-prezentuvali-kulturnu-spadsinu-andrusivskoi-gromadi.html>

Village Україна. – 2025. – 30 квіт. Фундаменти садиби Маліна розбирають. Цеглу пакують у мішки. – Головань Д.

У Києві розбирають фундаменти садиби Маліна, що на вулиці Кониського, 22, повідомив пам'яткоохоронець Дмитро Перов. За даними Департаменту охорони культурної спадщини КМДА, жодних дозволів на ці роботи не видавали. Також це підтвердив Департамент територіального контролю. На місце прибула поліція, виконавців шукають. Докладно про садибу та про те, що з нею сталося:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362301-fundamenti-sadibi-malina-rozbirayut-tseglu-pakuyut-u-mishki>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 30 квіт. У Польщі відкрили нову «Українську книжкову полицю». – Інф.

У Воевудській публічній бібліотеці імені Е. Смолки в польському місті Ополе урочисто відкрили «Українську книжкову полицю», яка стала п'ятою у консульському окрузі генерального консульства України у Вроцлаві. Про це генконсульство повідомило на своїй фейсбук-сторінці. На полиці представлено книжки сучасних українських авторів і класиків. У відкритті взяли участь віцевоєвода Опольського воєводства Пйотр Пошпех, віце-аршалек Зузанна Донат-Кашюра, почесна консул України в Ополі Ірена Пордзік, голова правління ГО «Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин», почесний амбасадор України 2024 року Ірина Матяш, представниця МЗС України Ірина Шум та письменниця Марина Гримич (онлайн), представники місцевої влади, дипломатичного корпусу, української громади. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3987790-u-polsi-vidkrili-novu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26

Рудіч О. А,

електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm